

مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی

شماره شناسایی: ۱۶-۱۰ الی ۳۷-۳۷/ک

پیمانه مهارتی: نقشه‌کشی مقدماتی و نقشه‌خوانی

شماره شناسایی: ۱۲-۱۶ الی ۳۱-۳۷/ک

واحد کار ۶

اندازه‌گذاری

هدفهای رفتاری: در پایان این واحد کار، فرآگیر باید بتواند:

- خط اندازه و رابط را تعریف کند.
- انواع و اندازه استاندارد فلاش را بیان کند.
- روش اندازه‌گذاری ابعاد را در نماهای مختلف بیان کند.
- ابعاد مختلف را در نماهای سه‌گانه و ششگانه اندازه‌گذاری کند.
- روش اندازه‌گذاری زوایا و کمانها را بیان کند.

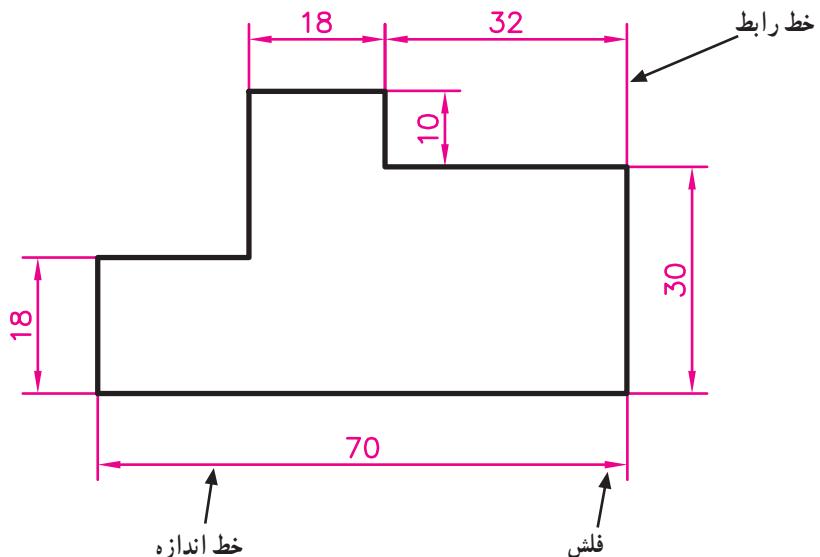
واحد کار: اندازه‌گذاری شماره شناسایی: ۱۶-۱۲۶ الی ۳-۷۴/ک	پیمانه مهارتی: نقشه‌کشی مقدماتی و نقشه‌خوانی شماره شناسایی: ۱۶-۱۲ الی ۳-۷۴/ک	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱ الی ۳-۷۴/ک
--	---	---

۶—اندازه‌گذاری

۱—تعاريف و کليات

به منظور معرفی دقیق قطعه باید ابعاد و مشخصات آن را در روی نقشه مشخص کنید. زوایا، شبیهها، محل شیارها، سوراخها و ... باید متناسب با ابعاد واقعی جسم بر روی نقشه مشخص شود.

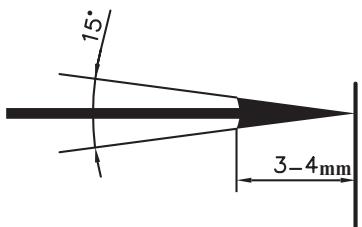
در شکل ۱-۶ نحوه اندازه‌گذاری یک قطعه و برخی از علائم مربوطه نشان داده شده است.
اندازه‌ها بر روی خط اندازه یا سمت چپ آن نوشته و با فلش یا نقطه مشخص می‌شود.

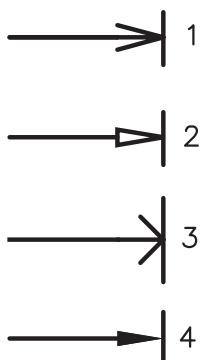
شکل ۱-۶

واحد کار: اندازه‌گذاری شماره شناسایی: ۱۶-۱۲۶	پیمانه مهارتی: نقشه‌کشی مقدماتی و نقشه‌خوانی شماره شناسایی: ۱۶-۱۲	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱
---	--	--

خط رابط و اندازه خطوط نازکی هستند که ضخامت استاندارد آنها قبل از ذکر داده شده است. خط رابط به اندازه ۱ تا ۲ میلیمتر از خط اندازه عبور می‌کند. اندازه فلاش نیز باید متناسب با اندازه کاغذ انتخاب شود، که اندازه و شکل فلاش در کاغذ A_۲ و A_۳ مطابق شکل ۶-۲ خواهد بود.

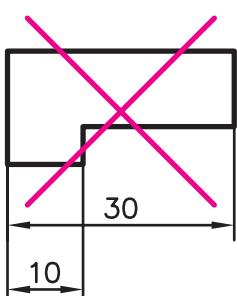

الف - اندازه فلاش

ب - انواع فلاش از نظر شکل

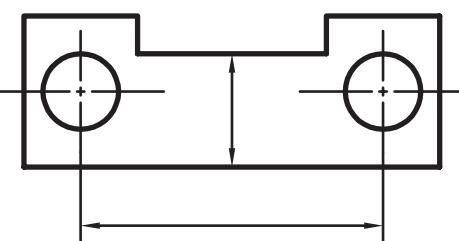
شکل ۶-۲

شکل ۶-۳

۶-۶ - روش اندازه‌گذاری

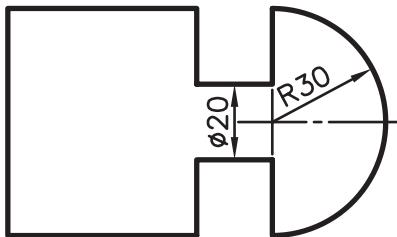
- خط اندازه نباید به وسیله خط رابط قطع شود. (شکل ۶-۳)

شکل ۶-۴

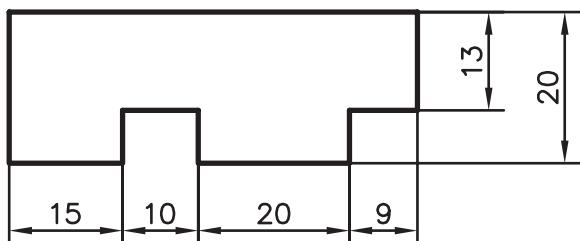
- از خطوط اصلی و محور تقارن نمی‌توان به جای خط اندازه استفاده کرد ولی استفاده از آنها به جای خط رابط مجاز است.

واحد کار: اندازه گذاری شماره شناسایی: ۱۶-۱۲۶ الی ۳-۷۴/ک	پیمانه مهارتی: نقشه کشی مقدماتی و نقشه خوانی شماره شناسایی: ۱۶-۱۲ الی ۳-۷۴/ک	مهارت: فلکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱ الی ۳-۷۴/ک
--	---	--

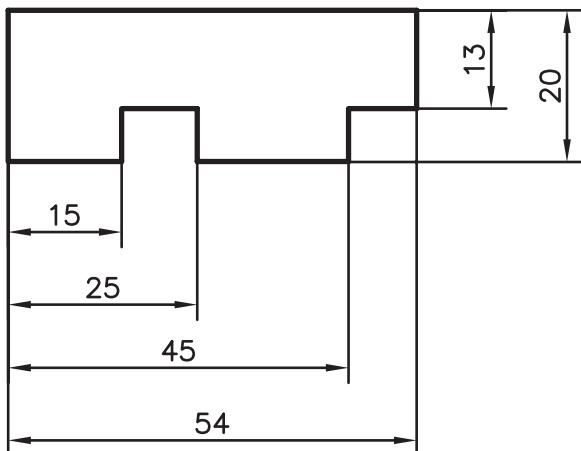

شکل ۵-۶

– اعداد در وسط خط اندازه و به فاصله 5° میلیمتر و
به ارتفاع $3/5$ میلیمتر (در روی کاغذهای A_2 و A_3 و A_4)
نوشته می شود.

الف – اندازه گذاری زنجیری

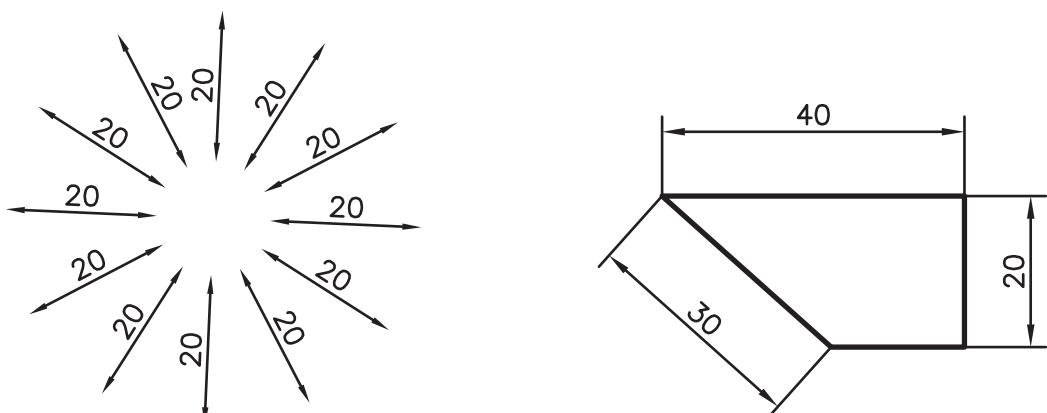
ب – اندازه گذاری پلهای

– اندازه ها در نقشه های صنعتی که قطعات کوچک هستند
بر حسب mm نوشته می شوند. ممکن است در نقشه های ساختمانی
بعاد بر حسب متر آورده شود ولی در هر حال واحد در کنار اعداد
نوشته نمی شوند بلکه در جدول مشخصات آورده می شوند.

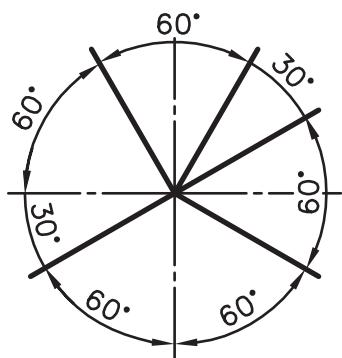
– در کنار اندازه مربوط به قطر، علامت . و شعاع،
علامت R، نوشته می شود و حرف t برای ضخامت آورده می شود.
– اشکال زیر برخی از نکات لازم در اندازه گذاری را
نشان می دهند.

شکل ۶-۶

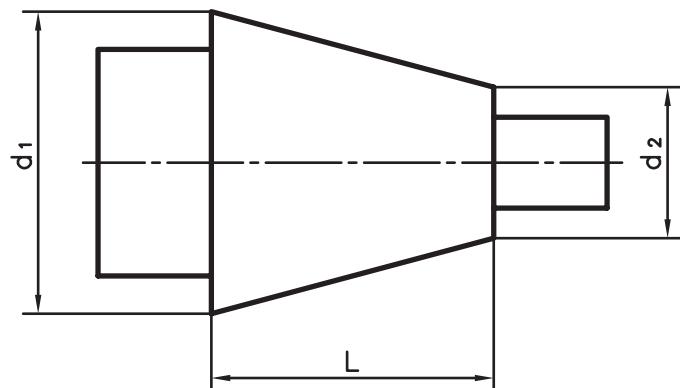
واحد کار: اندازه‌گذاری شماره شناسایی: ۱۶-۱۲۶	پیمانه مهارتی: نقشه‌کشی مقدماتی و نقشه‌خوانی شماره شناسایی: ۱۶-۱۲	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱
---	--	--

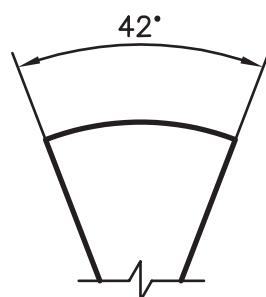
شکل ۷-۶ – اندازه‌گذاری خطوط مایل

ب – اندازه‌گذاری زوایا

الف – اندازه‌گذاری مخروطها

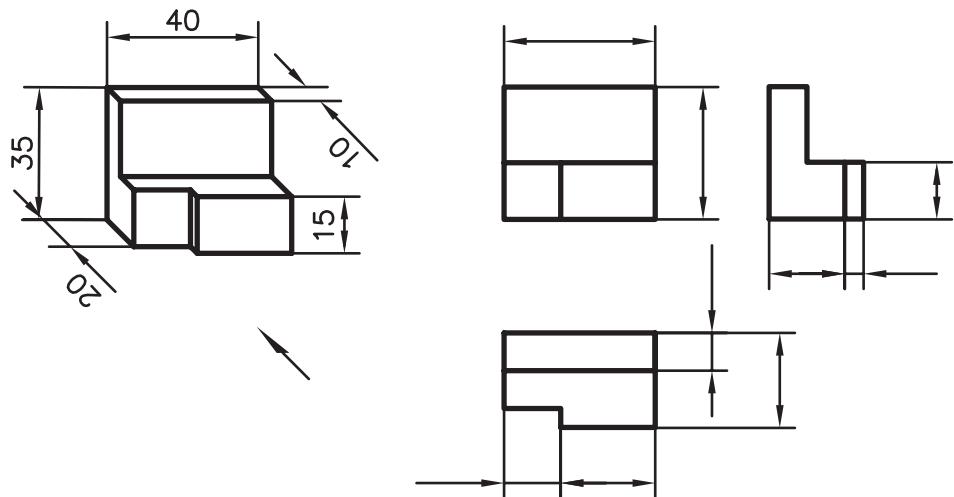

ج – اندازه‌گذاری قوسها

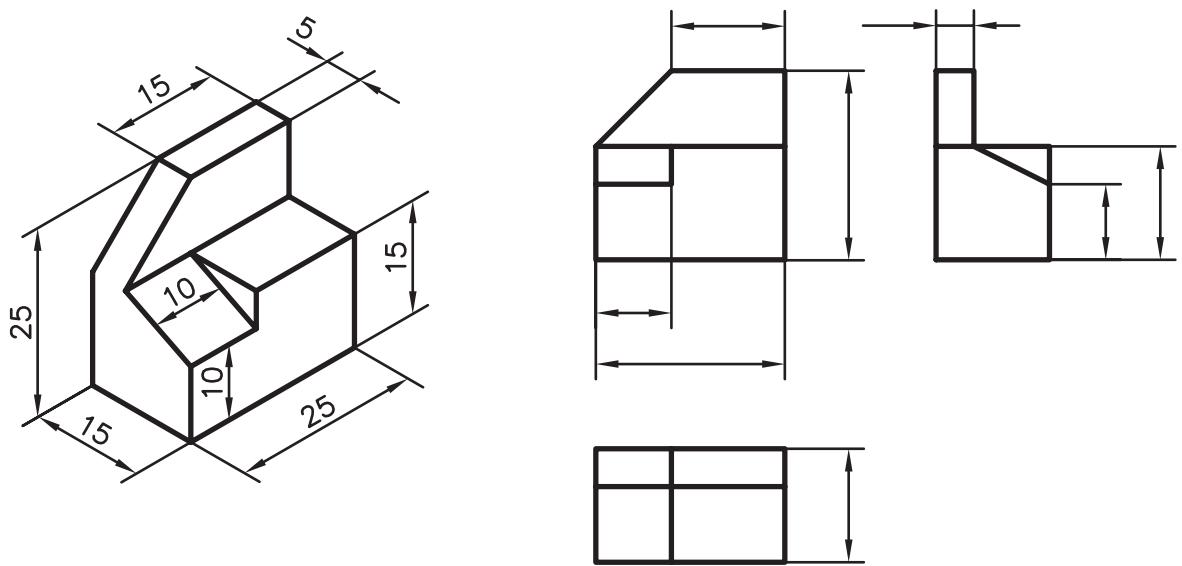
شکل ۸-۶

واحد کار: اندازه گذاری شماره شناسایی: ۱۶-۱۲۶	پیمانه مهارتی: نقشه کشی مقدماتی و نقشه خوانی شماره شناسایی: ۱۶-۱۲	مهارت: فلکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱
---	--	---

تمرین ۱-۶: سه تصویر مجسم و سه نمای داده شده، را
اندازه گذاری کنید.

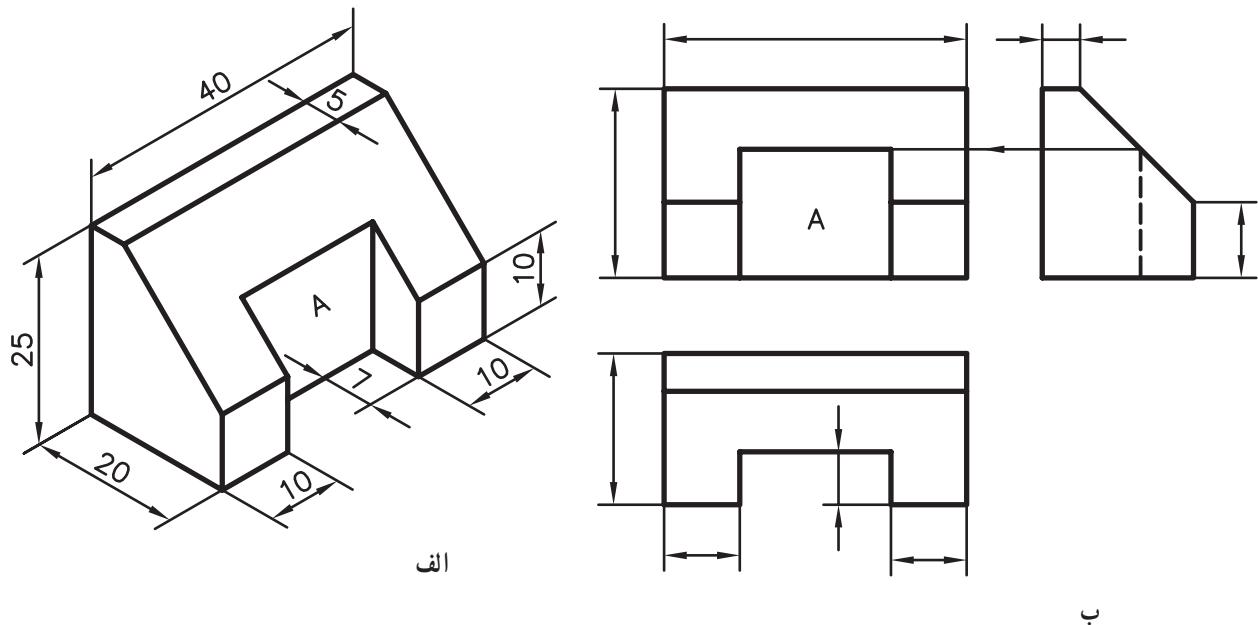

شکل ۶-۹

شکل ۶-۱۰

واحد کار: اندازه گذاری شماره شناسایی: ۱۶-۱۲۶	پیمانه مهارتی: نقشه کشی مقدماتی و نقشه خوانی شماره شناسایی: ۱۶-۱۲	مهارت: فلزکاری عمومی در کشاورزی شماره شناسایی: ۱۶-۱
---	--	--

شکل ۱۱-۶

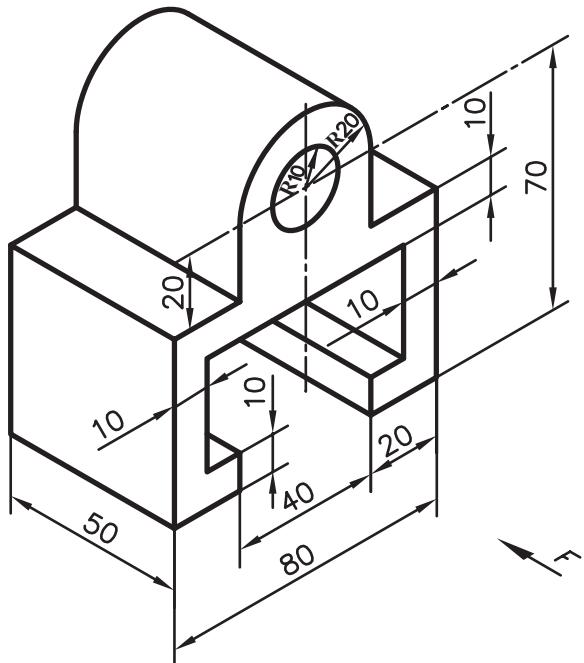
تمرین ۲-۶: برای شکل ۱۱-۶ موارد زیر را انجام

دهید.

الف - رسم سه‌نمای در کاغذ A₄

ب - اندازه گذاری

ج - رسم کادر و جدول

شکل ۱۲-۶